

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1.70

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petlivrst (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlivrst (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Iz Amerike.

Veliko slov. rojakov se v Ameriki trudi za vsakdanji kruh, da preživi sebe, morebiti kaj prihrani za dom in bogati tujca. Ni nam vseeno, kaj se godi preko Oceana. Kaj je v zadnjem času novega v Združenih državah?

Predsednik Taft je pozval kongres, naj ga pooblasti, da skliče mednarodno konferenco glede draginje. Konferenca naj bi vzroke draginje preiskovala in premišljala o sredstvih, kako jo zmanjšati. Vedno naraščajoči stroški za vsakdanje življenje povzročajo vsem, ki imajo skrbeti za javni blagor, velike in resne skrbi, tako da je treba v tem oziru kaj ukreniti. Druginja, pravi predsednik, je svetovna in pravih vzrokov ni mogoče zaslediti, ker manjka internacionalnih podatkov in primer. Ni dveh držav, ki bi bili draginjske razmere enako prešudirali. Zato je treba mednarodnega posveta. Kongres je Taftovo poslanico sprejel, s čimer seveda ni rečeno, da se konferenca res skliče. Pomisliti je namreč treba, da se kmalu vrše predsedniške volitve in zato ni napačno, če gospod Taft zdaj ubira socialne strune v prilog revnim slojem, ki jih v Ameriki še veliko bolj in grše odirajo, kakor v Evropi.

Taft pa je obenem predlagal enketo o delovnih in industrijskih razmerah v Združenih državah. Zadnja leta namreč štrajki zelo naraščajo in povzročajo velike kalamitete. Najbolj se je bati štrajka rudarjev v premogokopih. Predsednik bi rad, da bi kongres, oziroma zvezna vlada proučila delovne razmere in o njih poročala.

Stvar je res krvavo potrebna. Združene države takozvane socialne postavodaje, kakor n. pr. Nemčija, skoraj ne poznajo. Vlada posreduje le v posameznih slučajih, kadar pride do štrajka ali izključitve delavcev od dela. Da bi vzela sploh socialno vprašanje v svrhu varstva delavstva v roke, to zvezni vladi niti v glavo ne pade, sicer pa spričo velike kompetence, ki jo imajo posamezne države v uniji, ne more v tem oziru kaj prida storiti. Javne korporacije pa stoje vse pod vplivom trustov in korupcija v upravi je taka kakor malokje drugod. Kako malo zmi-

sla imajo v Združenih državah za delavsko varstvo, dokazuje drastično dejstvo, da se vlada še danes ne more povzpeti tako daleč, da bi prepovedala uporabo belega fosforja v žveplenični produkciji, ki zahteva vsako leto tisoče in tisoče žrtev. Seveda fabrikacija s klorikalijem in antimonom je dražja, s strupenim belim fosforjem pa cenejša in kartolisti pri njej veliko več zaslužijo. Zato vladi ne pride na misel, da bi jo prepovedala, kakor so to storile druge kulturne države.

Pri tej priliki opozarjamo tudi na to, kako se v Ameriki strahovito izrabljajo nedoletni otroci, ki časih že v najnežnejši mladosti delajo po tovarnah in si pridijo zdravje, oblasti pa to ravnodušno gledajo. V Združenih državah dela nad 1.700.000 otrok pod 15 leti na farmah, v tovarnah, rudnikih in delavnicah! Samo v predilnicah se muči okoli 80.000 otrok, večina malih deklic. Na jugu je v industriji zaposlenih šestkrat toliko otrok kakor pred 20 leti. Seveda sami otroci izseljenikov. Kogar zanima trpljenje teh otrok, naj si ogleda literaturo o njih, ki je jako velika. (Wells, Hunter, Spargo.) V Pennsylvaniji se 10 let stari otroci 9 do 10 ur na dan mučijo v rudnikih in čistijo oglje, v Massachusettsu delajo dečki v kemični industriji.

Zelo naiven je tisti, ki spričo tega verjame, da je industrijska enketa, ki jo predlaga predsednik Taft, kaj več kakor volivni maneuver.

Za predsedniške volitve se vrše sploh že velike priprave. Vse stranke in vsi poslanci so se čez noč zelo navdušili za socialno delo. Drugi pa stavijo visoke vsote, kakor je pač v Ameriki navada. Dozdaj se je pozornost javnosti obračala na vprašanje, ali zmagajo republikanci, kakor vedno doslej, ali takozvani demokrati, toda kar se je zopet pojavil oboževani prejšnji predsednik Teddy Roosevelt, gre samo za to, ali bo on predsednik ali ostane Taft. V tem hipu se zdi, da ima debeli Taft več šans kakor Roosevelt, razmerje stav kaže namreč 3 (Taft): 1 (Roosevelt). V ljudskih šolah so se že tvorile močne stranke, eni so za Tafta, eni za »Teddyja« in se pridno medseboj pretepajo.

Tako v blaženi Ameriki.

Mi in Italija.

Zadnje čase se je zelo veliko pisalo o avstrijski vojaški stranki, katere reprezentant, načelnik generalnega štaba Conrad, se je umaknil, ker je to diplomacija zahtevala. Conrad je hotel, da bi mi imeli ob meji vsaj približno toliko vojakov, kolikor jih ima ob naših mejah Italija. Italija stoji ob naši meji veliko boljše kakor mi. V Milanu, Veroni in v Bologni se nahajajo poveljstva armadnih zborov, medtem ko imamo mi ob laški meji le dva poveljstva armadnih zborov: v Inomestu in v Gradcu. To se v slučaju vojske zelo pozna, ker se rabi veliko časa, predno se po železnici na mejo en armadni zbor vrže. Prezreti se tudi ne sme, da ločijo naše posadke od meje visoke gore s slabimi cestami in da se more naša armada, ko se ob laški meji razvrsti, le po treh železniških progah podpirati, med katerimi je bohinjska železnica v dolini ob Soči le enotirna. Zgornja Italija pa ima zelo veliko železnic in veliko izbornih cest, kar ji omogoči, da lahko svojo armado ob naši meji hitreje zbere kakor mi. Leta 1910. so imeli Lahi ob naši meji 82 bataljonov, 60 eskadronov, 52 poljskih, 15 gorskih in 4 jezdečke baterije, 3 kolesarske stotnije; mi smo pa imeli 56 bataljonov, 8 eskadronov, 12 poljskih in 13 gorskih baterij. Lani je pa imela ob naši meji Italija 85 bataljonov, 57 eskadronov, 54 poljskih, 15 gorskih in 4 jezdečke baterije ter 3 kolesarske stotnije. Naša država je pa ob meji imela 57 bataljonov, 8 eskadronov, 12 poljskih in 13 gorskih baterij. Že leta 1910. je imela torej Italija ob naši meji 26 bataljonov, 52 eskadronov, 40 poljskih, 2 gorske in 4 jezdečke baterije ter 3 kolesarske stotnije več ob meji kakor mi. Prezreti ne smemo, da štejejo laški oddelki od meje več vojakov, kakor naši, in da so laški planinci za vojsko hitreje pripravljeni kakor mi. Še bolj neugodne razmere so pa leta 1911. postale. Nič drugega se ni zgodilo, kakor da so 20. lovski bataljon iz Trsta v Tolmin premestili. Italija, ki se je pa na kolonialno vojsko pripravljala, ni z naše meje enega vojaka odpoklicala, marveč je še celo svoje čete ob naši meji pomnožila. Ko se je laška vojska v Tripolisu bolj zavlekla, kakor so to prvotno Lahi sami mislili, so pač Lahi osobito iz Zgornje Italije v Afriko kavalериjo odposlali. A že 7. decembra 1911 so za 27 bataljonov, 5 eskadronov in 18 baterij svoje čete doma pomnožili. Kontrolirati se pa ne more število tistih vojakov, ki grade nove laške trdnjave. Naša meja se v primeri z Lahi tudi zelo malo utrjuje, dasi je, kakor trde

poučeni ljudje, veliko načrtov izdelanih. Ob laški meji se pa trdnjave množe lik gobe po dežju. Lahi so imeli do 1. 1905 razven starih, znanih, moderniziranih trdnjav Verone, Peschiere in drugih le še oklopno utrdbo Mazna, a zdaj jih imajo že 36, Benetke pa imajo proti morju 12, proti suhem pa 10 oklopnih utrdb.

Iz Hrvaške.

Cuvaj bi rad ostal. Z ozirom na imenovanje bana Cuvaja za tajnega svetnika prinašajo uradne »Narodne Novine« vest, da se ne bo uresničilo veselje opozicije, da bi ban odstopil; ravno to imenovanje da kaže veliko zaupanje krone do sedanjega režima. Sicer pa naj opozicija poduzame, kar hoče, za bana ne bo nikoli imenovan človek, ki bo njej po volji. Veliko to tajno svetništvo Cuvaju ne bo pomagalo, ker je znano, da je bila marsikakemu banu podeljena čast tajnega svetnika takrat, ko je bil njegov odstop zelo blizu.

Dijaška stavka. Stavka dijaštva se je razširila po celi Hrvaški, po nekaterih mestih Bosne in Hercegovine in tudi deloma po Dalmaciji in Istri. Časopisje se po večini izraža simpatično o stavki. O stavki sami posnamemo po zadnjih došlih nam poročilih sledeče: V soboto so pričeli stavkati dijak hrvatske gimnazije v Pazinu. Isti dan so stopile v štrajk vse moške in ženske srednje šole v Gospiću. Oblast jim je celo dovolila obhod. Tudi v Sarajevu so se stavki srednješolci pridružili. Vsa Hrvatska stavka. Med stavkujočimi in vlado posreduje na prošnjo dijaštva zagrebaški župan Holjac in dr. Vrbanić. Centralni dijaški odbor je pozval vse tovarise po Istri, Dalmaciji, Bosni in Hercegovini, da naj prenehajo s stavko, dokler se vrše pogajanja.

Tiskovne pravde pred poroto. Dne 15. t. m. se prično pravde proti opozicijskemu časopisju na Hrvaškem. Prvi bo na vrsti Nikola Vukojević, urednik »Slobodne Rieči«. Med drugimi je obtožen, kakor vsi ostali, tudi A. Brozović, urednik »Hrv. Novosti« radi kaljenja javnega miru. »Mažarski dom« v Zagrebu. Zagrebaški Mažari nameravajo sezidati v mestu »Mažarski dom«, kjer bi imeli kasino in stanovanja za mažarsko šolsko deco.

Nova blamaža kamniških liberalcev.

V soboto dopoldne se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem razprava o tožbi državnega pravdnštva

LISTEK.

P. Hugolinu Sattnerju,

skladatelju oratorija Ass. B. M. V.

V svetlo nebo ob zori mladi pel
s škrijanci si nad klasnato pšenico,
o mraku s slavci v meji pod gorico
veselo-tožen nam si gostolel . . .

Ob solnčnem žaru pa Ti duh vskipel
z dobrane tja v višave ob desnico
je Krista . . . tam zagledal si Kraljico —
ob Nje lepoti nem si ostrmel . . .

Drhteč si v Kerubov . . . Serafov dvor
se skril . . . kopneč poslušal himno
sveto,
ki jo prepeval je krilatcev kor . . .

Kar čulo uho . . . sanjalo srce vneto,
si vdihnil v slavnostnih akordov
zbor:
v Assunto ob strunah angeljskih
spočet . . .

Marijanišče, 16. marca 1912.

A. Kalan.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Léonard.

(Dalje.)

IX.

Khor je bil širok, zdolaj posut z kamenjem, med katerim je rastle pritlikovo trnjevo grmičevje. Njegovo južno stran so tvorile visoke skale, vse razpokane in razlomljene. Arabci so si ogledali kraj v svetlobi tihih, toda vedno bolj gostih bliskov. Kmalu so tudi odkrili v skalnati steni neke vrste plitvo jamo ali pravzaprav obširno duplino, kjer je bilo dovolj prostora za vse ljudi in so v slučaju velikega deževja zamogli biti pod streho. Tudi za velblode je bilo dovolj pripravnega prostora na majhni višini pred duplino. Beduini in oba Sudanca so jim odvzeli bremena in sedla, da bi se zamogle dobro odpočiti. Hamis, sin Hadigijev je pa med tem pričel sekati trnjevo grmovje za ogenj. Velike, posamezne kaplje so padale neprestano, prava ploha se je pa vtila šele, ko so se ljudje že bili položili k nočnemu počitku. Od začetka je lilo v curkih, potem kakor bi vlivali iz kangleje, slednjič je pa bilo, kakor da bi se cele reke vtilile iz nevidnih oblakov na zemljo. Tako de-

ževje, ki se zgodi enkrat za nekaj let, dvigne celo pozimi vodo in kanalih in v Nilu, v Adenu pa napolni ogromne vodnjake, brez katerih bi mesto niti ne moglo obstajati. Stanko ni nikdar v življenju videl nič podobnega. Na dnu struge je pričel šumeti potok, vhod v duplino so zakrili vodni curki, kakor s preprogo, naokrog je bilo slišati samo pljuskanje in šumenje. Velblodi so stali na višini in ploha jih je zamogla samo skopati, vendar so Arabci neprenehoma pogledavali, če ni zanje kakšne nevarnosti. Ljudem je bilo pa prijetno sedeti v od dežja zavarovani jami, pri jasnem plamenu gorečega grmičevja, ki še ni bilo namočenno. Veselje je odsevalo na obrazih. Idris, ki je takoj po prihodu razvezal Stanko roke, da bi mogel jesti, se je sedaj obrnil k njemu in mu rekel zaničljivo: »Mahdi je močnejši, kot vsi beli čarovniki. On je pomiril huragan in poslal dežja.«

Stanko ni nič odgovoril, ker je bil zaposlen z Nelko, ki je komaj še ostala živa. Najprej je otesel prah iz njenih las, potem je rekel stari Dinah, naj razveže reči, katere je vzela s sabo za otroka iz Fayuma, misleč, da gresta k očetu, vzel brisačo, namočil jo v vodo in obrisal ž njo dekličin obraz in oči. Dinah ni mogla tega storiti, ker je vi-

dela samo na eno oko in še na to slabo, sedaj pa med viharjem, je oslepela skoraj popolnoma in dasiravno si je umivala razgrete oči, vendar ji ni takoj odleglo. Nelka je molče pustila vse, kar je delal Stanko in je gledala samo nanj, kakor utrujena ptičica — in šele, ko ji je sezul čreveljčke, da bi stresel iz njih pesek in potem poslal pod njo odejo, mu je ovila svoji ročici okoli vratu.

V njegovem srcu je pa vskipelo veliko sočutje. Imel je zavest, da je varuh, starejši brat in v tem trenutku edini branitelj Nelkin in obenem je začutil, da ljubi to majhno sestro neizmerno, še veliko bolj, kakor kadarkoli poprej.

Ljubil jo je tudi v Port-Saidu, toda smatral jo je še za otroka — toraj bi mu na primer ne prišlo v glavo, da bi ji zvečer pri slovesu poljubil roko. Ako bi mu kdo povedal tako misel, odvrnil bi, da kavalir, ki je že dovršil trinajst let, ne more brez škode za svoj ugled storiti kaj takega. Toda sedaj je skupna nesreča obudila v njem spečo rahločutnost in poljubil je ne samo eno, ampak celo obe dekličini ročici.

Ko se je vlegel, je dalje mislil nanjo in sklenil je izvršiti nekaj izvanrednega, da jo reši iz sužnosti. Pripravljen je bil za vse, celo na rane in na smrt, samo majhen pridržek je še nare-

zaradi pregreška proti volilnemu zakonu na podlagi hinavске ovadbe kamniških liberalcev proti g. Antonu Maier, davčnemu asistentu v Kamniku, doslej nekaznovanemu.

Senatu je predsedoval dr. Vederjak, prisodniki so bili: Pajk, Potrato, Persche. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Neuberger, toženca dr. Pegan. Senatski predsednik je prebral

obtožnico,

ki slove:

Anton Maier je povodom občinskih volitev vršech se dne 27. oktobra 1911 v Kamniku nekoliko dni pred volitvami Josipa Novotny v Kamniku premisljeno z namenom ga pripraviti, da ne bi izvrševal svoje volilne pravice, oplasil s tem, da mu je pretel z razpustitvijo mestne godbe, katere plačani kapelnik je bil Josip Novotny. — Zakrivil je Anton Maier s tem pregrešek po § 5. št. 1 zak. z dne 26. januarja 1907 št. 18 d. z. ter se naj kaznuje po istem postavljem določilu.

Zaslišanje obtoženca.

Obtoženec Anton Maier izpove, da je že tri leta predsednik kamniškega godbenega društva, v čegar odboru so zastopniki S. L. S. in liberalne stranke. Godbeni kapelnik se je kazal napram njemu vedno pristaša S. L. S. Poklical je Novotnega k sebi na dom ter mu svetoval, naj se v interesu godbe volitve vzdrži. To pa zato, ker je bil Novotny plačan od društva. Novotny mu je obljubil, da ne bo šel volit, a je pozneje šel. Zaradi koristi S. L. S. mu ni svetoval, naj ne gre volit, ker je bila S. L. S. zmaga v 2. in 3. razredu itak zagotovljena. Šlo se mu je le za godbeno društvo. Tisti mesec po volitvah je bila blagajna godbenega društva popolnoma prazna ter je bilo celo 20 vin. primanjkljaja. Ob tej priliki je odbor sklenil soglasno v seji, da se kapelnika odpusti zaradi nedostatnih dohodkov. Pri seji je bil navzoč tudi sodnik Vrančič, ki je tudi glasoval, da se kapelnika odpusti. Izdatke je imelo društvo samo za kapelnika, ker so se drugi stroški pokrivali s prireditvami.

Nato se je prebral zapisnik dotične seje, ki se vjema z Maierjevo izpovedbo.

Dokazni predlogi.

Zagovornik dr. Pegan je nato predlagal, naj se zaslišijo prič:

1. Ga. Mara Maier o okolnostih, da je par dni pred volitvijo, t. j. tisti dan, ko je bil Novotny pismeno vabljen na stanovanje gosp. Maierja, prišla enkrat slučajno v sobo, kjer sta bila Maier in Novotny in tam slišala del razgovora s sledečo vsebino:

Maier: »Herr Novotny ich kann Ihnen nur das eine raten, gehen Sie nicht wählen.«

Novotny: »Aber Herr Maier, Sie werden mir doch auf's Wort glauben, wenn ich wählen gehe, so gehe ich mit Ihrer Partei. Ich kann Ihnen mein Ehrenwort geben.«

Maier: »Ja machen Sie, wie Sie wollen, ich habe Ihnen geraten! Unserer Partei ist das egal.«

2. G. Oton Kete, konceptni praktikant o okolnosti, da je g. Maier svojim prijateljem prepovedal, naj nikar soprogi ne povedo o njegovi preiskavi in o celem kazenskem slučaju, da jo ne

vznemirjajo. Dalje, da je nekoč gospa Maier prišla h gospodu Keteju in mu rekla, da je od dekle zvedela, da ima njen soprog neko kazensko preiskavo, da je potem g. Keteja prosila, naj ji pove, kaj da je na stvari, da se je on branil povedati, in da je končno na njeno častno besedo, da bo o vsem molčala, povedal, da preganjajo kazensko njene soproga zaradi odslovitve kapelnika Novotnija.

3. Ga. Maier, da je opetovano prosila svojega soproga, naj ji pove, kaj da ima, da je pa on zagotavljal, da ni nič hudega, da ni treba njej vedeti itd. Šele večeraj ji je povedal, kaj je pravzaprav predmet obtožbe. Nato da mu je ona povedala, kaj da je od pogovora slišala. Dalje, da mu o tem pogovoru ničesar ni povedala, ker je bila prepričana, da pogovor take vsebine ne more tvoriti povoda za kako kazensko preganjanje.

4. G. dekan Lavrenčič o sledečih okolnostih: Skoraj cel teden pred volitvijo je imel agitacijski odbor Slovenske Ljudske Stranke čisto natančno skalkuliran izid prihodnjih volitev in je bil rezultat ta, da ima Slov. Ljudska Stranka v drugem in tretjem razredu zagotovljeno precejšnjo večino (70 do 80 glasov). O tem stanju stvari je vedel tudi Anton Maier, kakor tudi vsi vodilni pristaši S. L. S., ki vsled tega za drugi in tretji razred niso polagali važnosti glede nadaljnje agitacije. Par dni pred volitvijo je g. Maier povedal, da je imel z Novotnjem razgovor zaradi njegove udeležbe pri volitvi. Povedal mu je, da je svetoval Novotniju, naj se v interesu godbe volitve nikar ne udeleži, a da mu je Novotni odvrnil, da bo itak volil na strani Slovenske Ljudske Stranke.

Zasliševanje prič.

Jos. Nowotny, pis. oficijant, izpove, da je bil pet let kapelnik kamniške godbe. Prvo leto je imel po 100 K mesečne plače, pozneje pa 50 K. Pravi, da je naprednega mišljenja, a Maier kot predsednik društva ni vedel, kake stranke da je. Takoj nato se je začel v svojih izpovedbah zapletati. Dne 25. oktobra ga je poklical Maier k sebi na dom in se je tudi povabilu odzval. Maier mu je rekel, da je čul, da agitira za liberalce ter da naj sploh ne gre volit, ker bi v tem slučaju mislili pristaši S. L. S., da je volil liberalno, a liberalci zopet, da je volil s S. L. S. Maier mu je tudi rekel, da bo ostal kapelnik, dokler bo on predsednik društva, ako ne bo volil. Izpove, da je volil liberalno. Še tisti večer je šel v lekarno dr. Karbe, kjer je dobil dr. Krauta in akad. slikarja Koželja. Tu je povedal, kaj mu je rekel Maier. Bil je zelo razburjen. — Dr. Pegan: Pri zaslišanju ste rekli, da ste bili pri dr. Karbi drugi dan. — Nowotny: Sem bil ves čas tako razburjen, da ne vem, kako je bilo. — Dr. Pegan: Ali ste bili tudi pri zaslišanju razburjeni? Kaj je res? Kdaj ste bili pri dr. Karbi? — Nowotny: Prvi in drugi dan. — Dr. Pegan: Rekli ste, da ste bili razburjeni. Zakaj, ko pa vam je Maier rekel, da boste ostali kapelnik, ako ne boste volili? Če vam je Maier obljubil, da ostanete kapelnik, zakaj razburjenje? — Nowotny: Kdo ne bo razburjen, če se mu

tako »mir nix, dir nix« reče, da naj ne grem volit!

Predsednik: Ali je Maier samo želel, da bi ne šli volit, ali vam je prepovedal. — Nowotny: Želel je, ni prepovedal.

Dr. Pegan: Kje ste prišli z dr. Karbo skupaj? — Nowotny: V lekarno sem šel k njemu. — Dr. Pegan: Prej ste pa rekli, da ste ga srečali. — Nowotny: Tega nisem rekel. — Dvorni svetnik Pajek: Vsi smo slišali, da ste ravno prej rekli, da ste dr. Karbo srečali. — Dr. Pegan: Če Maier ni vedel za vaše politično mišljenje, kakor ste prej trdili, kako je mogoče, da vas je zaradi liberalne agitacije na odgovor stavil? — Nowotny: Jaz sem naprednjak in to je Maier vedel. — Dr. Pegan: Ravno prej ste rekli, da ni vedel. — Nowotny: Tega nisem rekel. — Prisodnika Pajek in Persche: Pač, to ste odločno povedali! — Dr. Pegan: Maierju ste rekli na domu opetovano in mu obljubili, da ne boste šli volit. Zakaj tega v preiskavi niste povedali, ampak šele danes? V preiskavi ste rekli, da ste Maierju obljubili, da pojedete z liberalci volit. — Nowotny: To mora biti v sodnem zapisniku pismena pomota. Rekel sem, da ne pojedem volit. — Dr. Pegan: Da, tako ste obljubili, liberalno ste pa volili! Ta klasična priča, ki je s ponosom zaklicala: Jaz sem naprednjak!, se je še parkrat zapletla v nasprotja. Nowotny je prav klavirno in žalostno igral vlogo, ki so mu jo kamniški liberalci naložili. Pri tem zaslišanju je bilo videti, kakor da je Nowotny obtoženec.

Predsednik dr. Vederjak prebere nato ovadbo liberalnega političnega in gospodarskega društva »Zora« v Kamniku proti g. Maierju.

Priča dr. Karba, mag. pharm., biva že dve leti v Kamniku. Takrat, ko je prišel Nowotny k njemu v lekarno, sta bila pri njem dr. Kraut in slikar Koželj. Nowotny je pripovedoval, da je bil pri Maierju. Maier mu je rekel, da bo ob službo, če bo volil z liberalci. Kljub temu je Nowotny Maierju rekel, da bo napredno volil. Svetovali so mu, naj gre le volit. Nowotny mu je tudi nekoč prej povedal, naj liberalna stranka računa na njegov glas. V lekarni je bil Nowotny samo oni večer, ko je prišel od Maierja, kolikor se vé spominjati.

Skoro enako izpove dr. Kraut.

Dr. Pegan vpraša dr. Karbo: Nowotny pravi, da je bil pri vas dvakrat: tisti večer in večer pred volitvijo. — Dr. Karba: Bil je samo enkrat. — Dr. Pegan: Ali ni pravil Nowotny, da je Maierju obljubil, da ne pojde volit. — Dr. Karba: Ne, rekel je, da je Maierju povedal, da pojde z naprednjaki volit. — Nowotny: Gospod dr. Karba se ne spominja. — Dr. Pegan proti dr. Krautu: Nowotny pravi, da je z dr. Karbo in z vami dva večera zapored govoril zaradi dogodkov pri Maierju. Obkrat je bil zraven slikar Koželj. — Dr. Kraut: Ne, samo enkrat smo o tem govorili!

Sodnik Vrančič v Kamniku izpove kot priča, da je tudi član odbora kamniškega godbenega društva, ki stoji gmotno na zelo slabih nogah. Ze aprila in maja lani se je sklepalo vsled pomanjkanja sredstev o odpustu kapelnika. Ko je bila dne 23. novembra odborova seja, je blagajnik poročal o društvenem gmotnem stanju, nakar se je sklenilo, da se kapelnika odpusti. — Dr. Pegan: Ali je Maier kazal kake posebne interese, da se kapelnik odpusti? — Priča: Ne, kapelniku smo odpo-

vedali, ker ni hotel nobeden izmed nas plačevati iz svojega žepa.

Gospa Mara Maier, soproga toženca, izpove skoro isto, kar je navedeno v dokaznih predlogih dr. Pegana. Čula je razgovor med soprogom in Nowotnjem, ko je imela v oni sobi nekaj opraviti in ko je bila v sosednji sobi.

Priča dekan in dež. poslanec Lavrenčič izpove, da je sodil Nowotnega po njegovem obnašanju za pristaša S. L. S., zlasti še, ker mu je prišel nekoč tožit nekega godca, ki je šel raje na sokolsko slavnost v Kranju kot pa z godbo na orlovsko prireditve. — Priča je imel že par tednov natanko preračunano po volivnem imeniku kamniške občine, da je zmaga S. L. S. v 2. in 3. razredu pri občinskih volitvah zagotovljena. Maier mu je tudi povedal, da je v zadevi volitev govoril z Nowotnim ter da je istemu svetoval, naj ne gre volit v interesu godbe, češ, saj je zmaga S. L. S. gotova. Gospoda Maierja pozna kot odkritosrčnega človeka, pripominja pa obenem, da je pred volitvami vedno naročeval svojim pristašem, naj se držé strogo zakona. V ostalem izpove kakor gori v dokaznem predlogu.

Zagovornik dr. Pegan odstopi nato od predloga za zasliševanje nadaljnih prič, čemur se tudi pridruži državnega pravdnika namestnik dr. Neuberger. To so bile priče, ki naj bi pričale, kako »pošten« je Nowotny.

Po zaključenem zaslišanju je govoril dr. Neuberger, ki je predlagal v smislu obtožnice uporabo zakona.

Zagovornik dr. Pegan je poudarjal, da je dokazano, da je Maier imel namen, ko je govoril z Nowotnjem, varovati le interese godbe, nikakor pa ne vplivati nanj s strankarskega stališča. Dokazalo se je, da se v 2. in 3. razredu ni bilo bati neuspehov, zato ni nikakega povoda, da bi se smatralo Maierjevo govorjenje kot nedovoljen pritisk na volivca. Nowotny je Maierju obljubil, da ne bo šel volit, a dr. Karbi je še isti večer pripovedoval, da je Maierju povedal, da bo volil liberalno. To kaže, kako se vjemajo njegove izpovedbe. Z istim srcem pa, kakor je pred meseci igral vlogo klerikalca pri dekanu Lavrenčiču, ravno tako je lahko pozneje igral vlogo liberalca napram dr. Karbi in dr. Krautu. Interes, da se volitve ne udeleži, pa je imel Nowotny, Maier pa ne.

Razsodba.

Po posvetovanju senata je predsednik dr. Vederjak proglasil razsodbo, v kateri se **gospod Maier od obtožbe oprosti**, ker ni dokazano, da je premisljeno z namenom hotel s pritiskom vplivati na koga v zadevi volitev. Iz izpovedbe g. dekana je razvidno, da je bila zmaga S. L. S. v 2. in 3. razredu gotova, vsled česar je tudi obtoženčeva izpovedba videti resničnejša. Nowotny je o dogodku samem vedno drugače govoril, bodisi pri dr. Karbi, bodisi v preiskavi, kakor tudi v razpravi, kar je za verjetnost obtoženčeve izpovedbe še merodajnejše. — Z dolgimi nosovi so odšli razni kamniški in ljubljanski liberalci, ki so prišli k razpravi v veselem pričakovanju Maierjeve obsodbe, — toda smodnik se jim je zmočil. — Kako taktno sta postopala Maier in zagovornik dr. Pegan pri tej razpravi, se vidi iz tega, ker je dr. Pegan opustil zaslišanje cele vrste prič, ki bi imele potrditi, kako lepe pojme o poštenosti ima »naprednjak« Nowotny.

dil na skrivaj v svoji duši, namreč, da bi rane ne bolele preveč, smrt pa, da bi ne bila brezpogojna in resnična smrt, ker bi v tem slučaju ne mogel videti sreče osvobodene Nelke. Potem je začel prereševati vse najbolj junaške načine, kakor bi jo rešil, toda misli so se mu začele zapletavati. Naenkrat se mu je zdelo, da jo zasipujejo celi oblaki peska, potem se mu je zdelo, da vse kamele tišče v njegovo glavo — in zaspal je.

Ko so Arabci razsedlali kamele, so izmučeni od boja s huraganom, zaspali kakor kamni. Ogenj je ugasnil, v duplini je zavladal mrak. Kmalu se je razlegalo hropenje ljudi, od zunaj se je pa slišalo pljuskanje plohe in šumenje vode, ki je padala na kamenje na dnu struge. Tako je pretekla noč. Toda še pred jutrom je začutil Stanko, da mu je hladno in to ga je zbudilo iz trdega spanja. Pokazalo se je, da je voda, ki se je nabrala v razpoklinah na vrhu skale, prišla počasi kaplja za kapljo skozi neke špranje v oboku jame in mu začela slednjč kapati na glavo. Deček je sedel na odejo in se je nekaj časa boril z zaspancem, ter ni mogel spoznati kje je in kaj se ž njim godi.

Kmalu se mu je vrnila samozavest. »Aha!« pomislil je. »Včeraj je bil huragan, midva sva pa uropana, to je pa jama, kamor smo se skrili pred dežjem.«

In pričel se je razgledavati. Najprej je na svoje začudenje zapazil, da je dež prenehal in da v jami ni popol-

noma temno, ker jo razsvetljuje mesec, ki stoji že blizu zahoda in visi toraj nizko na obzorju. Pri njegovih bledih žarkih se je dobro videla cela notranjost široke, toda plitve dupline. Stanko je videl natančno Arabce, ki so ležali poleg njega, pod drugo steno jame pa belo Nelkino suknjico, ki je spala poleg Dinah.

In spet se mu je veliko sočutje zbudilo v srcu.

»Spi Nelka, spi,« rekel je sam sebi, »jaz pa ne spim in ... moram jo rešiti.«

Potem je pogledal na Arabce in dodal sam pri sebi:

»Ah! ako bi jih mogel vse te lumpe ...«

Naenkrat ga je pretreslo.

Njegov pogled je padel na usnjati zavoj, v katerem se je nahajala puška, podarjena mu za božičnico, in na flinto z naboji, ki je ležala med njim in Hamisom, tako blizu, da bi jo lahko dosegel z roko.

Srce mu je pričenjalo tolči, kakor kladivo. Ako bi mogel priti do puške in nabojev, postal bi on gospodar položaja. Prišel bi tiho iz dupline, skril se kakšnih deset korakov od vhoda med razpadlimi skalami in od tam stržil vhod.

»Sudanci in beduini,« mislil je, »ko se zbude in zapazijo, da me ni, bodo vsi skupaj pridrvili iz dupline, jaz jih bom pa z dvema streloma podri dva prva, prednovrdečo ap drugi, bo puška

spet nabita. Ostane še Hamis, toda ž njim bom že kako opravil.«

Že si je predstavil štiri trupla ležeča v krvi in strah in groza mu je pretresla prsi. Ubiti štiri ljudi! Res, da so to lumpje, toda vseeno je to strašna reč. Spomnil se je, kako je nekoč v Port-Saidu videl delavca Fellaha, katerega je ubilo vrtalo parne poglabljavke, in kakšen sirašen utis so na njega naredili v rdeči luži ležeči ostanki človeka. Stresel se je, ko se je na to spomnil. Toda sedaj bi bilo treba ubiti štiri. Greh in groza! ... Ne, ne! Tega bi ne mogel nikakor storiti.

Začel se je boriti s svojimi mislimi. Za sebe bi tega ne storil — seveda! toda tu se gre za Nelko, gre za njeno obrambo, za njeno rešitev in življenje, ker ona pač ne prenese tega vsega in umre golovo, bodisi med potjo, ali pa tzu med divjimi in zverinskimi hordami dervišev. Kaj pomeni kri takih potepuhov v primeri z življenjem Nelke in ali se v takem položaju sploh še sme obotavljati?

»Za Nelko! za Nelko! ...«

Toda naglo je spreletela Stankovo glavo, kakor blisk neka misel, da so se mu lasje naježili na glavi. Kaj bo, ako kdo izmed teh razbojnikov položi nož Nelki na prsa in reče, da jo bo umoril, ako se on — Stanko, ne poda in jim ne vrne puške. Kaj pa potem? »Potem,« odvrnil je deček sam sebi, »v takem slučaju se takoj podam.« In v zavesti svoje slabosti, prevrnil se je spet na drugo stran.

Mesec je pogledaval že samo od strani skozi odprtino jame in postajalo je vedno bolj temno. Arabci so neprestano hropeli. Stanko je nekaj časa ležal, potem je pa nova misel pričela vstajati v njegovi glavi.

Kaj pa, ako bi se izmuznil s puško in skril med skalami, ter ne pomoril ljudi, ampak postreljal velblode? Res bi bilo živali škoda in žal, toda kaj storiti! Saj vendar pobijajo ljudje živali ne samo da rešijo življenje, ampak tudi za juho in pečenko. Gotovo je, da ako bi ubil štiri ali celo pet velblodov, postalo bi daljše potovanje nemogoče. Nikdo iz karavane bi si ne upal v vasi nad bregom, kupit novih velblodov. V tem slučaju bi Stanko v imenu obeh očetov obljubil tem ljudem, da ne bodo kaznovani, ampak da dobe celo denarno nagrado — in ... ne stalo bi nič drugega, kakor da se vrnejo.

Seveda. Toda ako mu ne dajo časa, da bi jim pripovedoval te obljube, ampak ga ubijejo v prvi jezi?

Toda časa dati in poslušati ga morajo, kajti ako ima v rokah puško, zamore držati vse v primerni oddaljenosti od sebe, dokler jim ne pove kar hoče. Ko jim bo vse razložil, bodo razumeli, da je zanje edina rešitev, ako se podajo. Potem bo on stopil na čelo karavane in jo peljal naravnost k Bahar-Jussuf in k Nilu. Res, da so sedaj od tam precej oddaljeni, morda dan pota ali dva, ker so iz previdnosti Arabci krenili daleč v globinjo puščave. Toda to nič ne de: nekaj velblodov bo še

DRŽAVNI ZBOR

nadaljuje v torek razpravo o brambni preosnovi. Velikonočne počitnice se prične najbrže 29. t. m. in bodo trajale samo štirinajst dni. Delegacije bodo, kakor se sodi, zborovale od 16. aprila nadalje na Dunaju.

RUSIJA MOBILIZIRA OB TURŠKI MEJI.

Rusija mobilizira na Kavkazu ob turški meji. Turke mobilizacija zelo skrbi; Rusi trde, da je Rusija prisiljena pri Karsu in Erzerumu svoje vojske mobilizirati, ker Turki svoje čete ob Urmijskem jezeru zbirajo. Turki so v Peterburgu vprašali, kaj da mobilizacija pomenja; v Peterburgu so odgovorili, da gre zgolj za poizkusno mobilizacijo. Ruski mornariški minister Grigorovič odpotuje 19. t. m. v Sevastopolj. Rusi poročajo, da se za poizkusno tudi rusko črnomorsko brodogojstvo mobilizira.

RUDARSKA STAVKA NA ANGLEŠKEM.

Medtem, ko rudarska stavka v Nemčiji ne more popolnoma prodreti, je pa položaj na Angleškem za naravnost obupen. Delavcem tistih industrij, ki so na premož navezane, grozi naravnost lakota. Položaj se je na Angleškem še bolj poostiril: tudi angleški transportni in trgovski uslužbenci napovedujejo, da bodo pričeli 1. aprila vsi stavkati, če se do 28. marca postava o najnižji plači ne vzakoni.

Stavka se razširja.

Ker so se pogajanja med lastniki rudnikov in zastopniki delavcev izjalovila, so delodajalci ukazali, da morajo 16. t. m. obratiti v glasgowskem, manchesterskem in liverpoolskem okraju delo ustaviti. Voditelji rudarjev so pa sklenili, da če se postava o najnižji plači do 28. marca ne vzakoni, bodo zahtevali, da prične 1. aprila splošno stavko angleški transportni in trgovski uslužbenci. Zdaj stavka že en milijon rudarjev, brez posla je pa poleg rudarjev še en milijon delavcev, ker so železne tovarne, predilnice in tvornice porcelana in lončenih izdelkov morale delo ustaviti.

Lakota vsled stavke.

Pričakujejo, da odpuste te dni 120.000 železničarjev, ker vsled stavke premož primanjkuje. V Birminghamu gori zdaj že 7000 svetilk manj, kakor ob normalnih časih. Z dežele se poroča o strašni lakoti. Veliko delavskih rodbin je veselih, če na teden z eno krono razpolagajo. Delavstvo strada. V Stockintu se boje, da vsled lakote umre na tisoče otrok. V Liverpoolu razdele delavcem vsak dan 2000 kosil zastoj. V Glasgowu je brez dela 300 inženirjev. Oglašati so se pričeli že tudi župani. Župan v Stock-upon-Trentu piše: Vsak dan potrebujem 10.000 kron, da nasitim otroke, ki jih je 80.000, ki ne štejejo še 14 let. Z ozirom na resen položaj, ki ga je stavka povzročila, so že papirji na londonški borzi padli. Najbolj pa dokazuje resnost položaja dejstvo, ker sta kralj in kraljica opustila svoj načrt, da obiščeta evropske dvore in se jim predstavita. Najnovejša poročila pa celo trde, da se najbrže na Angleškem proglasi splošna stavka.

SAVKA OB RUHRI.

V nemškem državnem zboru je govoril dne 16. t. m. o stavki ob Ruhrju voditelj nemškega krščanskega delavstva, poslanec Giesberts. Govornik je bil sam delavec, delal je v pivovarnah in se slednjič posvetil združenju krščanskega delavstva. Postal je časnikar in potem tajnik krščanskih delav. organizacij in zastopa že dolgo vrsto

let kot državni poslanec krščanske delavce. V svojem govoru je stavko ob Ruhrju med drugim tako-le označil: Ne čudim se, da socialno demokratsko časopisje zaničljivo piše o delavcih, osobito o krščanskih in o njih voditeljih. Saj sedi med socialnimi demokrati veliko takih, ki se jim pri delu še ni nikdar kak prst zvil in ki so se šele po socialno demokratskih uredništvih izučili. Zveza krščanskih strokovnih društev je svoje stališče samostojno in neodvisno določila. Če glasujejo pri volitvah krščansko organizirani delavci proti socialnim demokratom, so krivi tega socialni demokrati, ki jim s svojo nasilnostjo sovraštvo proti njim vcepjujejo. Stavka bo trajala najbrže še precej časa, kar govornik obžaluje, ker se bo stavka gotovo izjalovila. O nasilnostih socialnih demokratov bi govornik lahko več ur govoril, ker se mu je o teh v dolgih, številnih dopisih poročalo. Krščanski delavci odklanjajo, da bi bili socialni demokrati usuznjeni. Stavka rudarjev lahko povzroči, da se v velikih industrijskih okrožjih, ki niso z rudarstvom nič zvezani, ne bo moglo delati. Angleška industrija je tako udarjena, da se v desetih letih ne bo okrepila. Če bi bili socialni demokrati resno hoteli, bi se bili lahko stavke izognili in bi bili morali socialno demokratski voditelji delavstvu stavko odsvetovati. Po Giesbertsu je govoril svobodnomislec Heckscher, ki je v svojem govoru, kar je le mogel, udrihal po »volilnih zaveznikih«, socialnih demokratih. Priporočal je, da naj nemški državni kancler posreduje. Socialna demokratska Kōnig in Sachse sta se zaman trudila, da bi rdečega zamorca oprala. Njuna govora nista na zbornico napravila nobenega vtisa.

LAŠKO-TURSKA VOJSKA.

Italija odgovorila vevlastim.

Italijanski zunanji minister, marchese di San Giuliano, je zastopnikom vevlasti pismeno naznanil pogoje, pod katerimi bi Lah mir sklenili. »Corriere della Sera« objavlja ta odgovor laške vlade. Italija izjavlja, da so vojsko povzročili Turki, ker se niso za laške pritožbe zmenili. Hvala je sicer vevlastim, ki delajo na to, da se mir sklene, a obenem zahteva, da se dejanski položaj od Turčije in od vevlasti prizna. Turčija mora svoje častnike in vojske iz Tripolisa in Cirenajke umakniti. Lah in Turki naj bi poleg tega še sklenili: 1. Italija pripozna versko oblast kalifa, v kolikor ne tiče pravnih, upravnih in političnih vprašanj; 2. jamči mohamedanskemu prebivalstvu svobodo vere, navad in običajev; 3. ne bo kaznovala tistih domačinov, ki so še sovražnosti nadaljevali potem, ko je Italija javila, da bo dežela laški državi priključena. 4. Turškim dolžnikom jamči tisti del turškega dolga, ki se jim po carinskih dohodkih Tripolisa in Cirenajke jamči. 5. Italija je pripravljena turški državi njena imobilna posestva v Tripolisu in Cirenajki odkupiti. 6. Turčija naj glede na laške pošete, šole in carinsko razmerje tisto stanje obnovi, ki je obstajalo pred vojsko; Italija pa preklicke kapitulacije, če to tudi ostale države store. 7. Italija je tudi voljna, da se z vevlastmi pogaja, kako naj bi se uspešno nedotakljivost Turčije zajamčila. Konečno izjavlja, da bo z vsemi sredstvi vojsko nadaljevala, obenem pa po vevlastih predložene ji predloge preiskala. Če Turčija laške predloge sprejme, je drugo vprašanje. Splošno se sodi, da bodo Turki laške predloge odklonili. Italija namreč zahteva, da se Turki Tripolisu in Cirenajki odpovejo in da postaneta deželi laška last. Turki še danes niso odstopili Egipta Angleški in Tu-

nisa Francoski, dasi deželi že davno nista več turški. Če bi tudi Turki morebiti za dobro odkupnino deželi Lahom prodali, bi se Arabci proti Lahom še naprej borili in turški sultan bi osobito med Arabci še tisti ugled izgubil, kolikor ga še ima. Sicer pa Italija zadnje besede še ni izpregovorila in čaka, najbrže pa tudi želi, da tudi Turki svoje karte končno pokažejo, ker vojske v Tripolisu in v Cirenajki so že Lah do grla siti.

Glasba.

SATTNERJEV ORATORIJ.

Vnebovzetje blaž. Dev. Marije, ki ga je uprizorila »Gl. Matica« razen v sredo 13. t. m. tudi v četrtek, 14. t. m. in včeraj 17. t. m. pop. je privabilo tudi ta dva dneva ogromne množice v veliko dvorano hotela »Union«. Težko da bi imelo kdaj kako glasbeno delo toliko privlačne sile in vzbudilo toliko zanimanja v našem občinstvu. Unionova dvorana je bila vsakokrat natlačeno polna poslušalcev. Oratorij se je izvajal skladatelju pred popolnoma razprodano hišo. V četrtek se je koncerta udeležilo posebno lepo število duhovščine in vojaštva. Med drugimi so posetili koncert deželna odbornika dr. Lampe in dr. Zajec in cela vrsta drugih cerkvenih in svetnih dostojanstvenikov. Občinstvo je priredilo tudi ta večer velike ovacije gg. skladatelju in pa ravnatelju Hubadu, ki praznuje letos dvajsetletnico, odkar vodi zbor Glasbene Matice. Zbor ga je po koncu prvega dela vsega obsul s cvetlicami in mu podaril krasen srebrn lavorjev venec z tolikimi listki, kolikor članov zbor šteje. Včeraj popoldne smo pa videli med drugimi tudi gg. deželnega glavarja, kom. svetnika Povšeta in ravnatelja na goriški gimnaziji Bezjaka; lepo število gostov je došlo tudi iz dežele, posebno iz Primorske. Predmet včerajšnjih prisrčnih in vedno ponavljajočih se ovacij je bil zopet navzoči skladatelj p. Hugolin Sattner, kateremu je včeraj po koncu prvega dela podaril zbor Glasbene Matice lep pozlačen kelih v znamenje svoje naklonjenosti in spoštovanja. G. skladatelj, ki je sedel na balkonu, se je s poklonom navzoč. občinstvu zahvalil deputaciji, ki mu je darilo izročila, nasproti pa povdarjal, da je z velikim veseljem posvetil to delo svojemu narodu; vesel ga to priznanje, dasiravno se mu zdi, da ga je preveč za njegovo skromno delo. Rad se bo spominjal tudi v molitvi pri sveti daritvi članov Glasbene Matice, kateri želi obilo uspeha. Tudi solisti oratorija, ga. Lovše in Feodransperg, kakor gg. Križaj in Iličić so dobili lepe šopke v dar. Sodba strokovnjakov je, da je proizvajanje drugega in tretjega koncerta še lepše uspelo kakor prvič. Zbor in orkester je nastopil z neko eksaktno sigurnostjo in tudi solisti so brilirali.

Ta simpatija in navdušenje za oratorij je tudi umljiva. Oratorij je prvo domače veliko glasbeno delo večjega obsega, kar jih pozna slovenska glasbena umetnost in lahko rečemo, med vsemi dosedanjimi deli tudi najboljše. Skladatelj nas je s svojim oratorijem približal krogu velikih kulturnih narodov, ki imajo veliko bogato glasbeno umetnost in zgodovino. Kdor ima kaj vpogleda v glasbeno literaturo, bo moral priznati, da se delo p. Hugolina more vzporejati z boljšimi večjimi deli tujih skladateljev, in našemu imenu čast dela. Veliko mest je naravnost klasičnih, ki sigurno p. Hugolinu eno prvih mest slovenskih glasbenikov in slovenske umetnosti. Brezdvomno bo našel oratorij tudi pot v širši svet in nesel ime domačega skladatelja tudi v tujino.

Sattnerjev oratorij je obenem religiozno delo; tudi tega momenta ne smemo prezreti. Naš čas ni poseben prijatelj ne cerkve, ne cerkvenega življenja, ne njene umetnosti; vsako priliko porabi moderni svet, da slika cerkev, religiozno življenje kot neko okamenilo, zsoostalost, anahronizem, ki se je preživljal. P. Hugolin pa nam je pokazal, koliko krasnih motivov nudi religiozno življenje tudi modernemu umetniku, ako ima kaj smisla za kršč. dogme. Koliko sujetov, koliko umetniškega bogastva, poezije tiči v cerkvi. Naša javnost je to religiozno delo z veseljem in navdušenjem pozdravila; znamenje, da tiči v naših ljudeh veliko smisla in umevanja za krščanske ideale in tudi to nas veseli.

Sattnerjev oratorij se bode četrtek izvajal v četrtek, dne 21. t. m., ob pol 8. uri zvečer v »Unionu«, in ne v sredo, 20. t. m., kakor je bilo v zadnji notici prijavljeno. Vstopnice za četrto izvajanje se že dobivajo.

Dnevne novice.

+ **Stranka bankrotnege hotela »Tivoli«** se je spravila nad deželno bolnišnico in kritikuje nove zgradbe, ki se se v interesu bolnikov morale izvršiti. Dograjeno je porodišče, ki je seda, krasno in vzorno urejeno in je brez dvoma eden najlepših porodiških oddelkov v celi Avstriji. Razširil se je tudi okulišni oddelki, ki dobi v priklapljenem poslopju prostora za 45 bolnikov in 30 postelj za sestre. Dalje se gradi prosekura, ki bo tudi vzorno urejena in ki bo ustrezala vsem modernim zahtevam zdravstva. Reklo bi se liberalce pameti učiti, ako bi hoteli le eno besedo izgubiti v dokaz, kako nujno potrebne so bile te reforme. Država bo dajala vsako leto podpore k prosekuri, okulišne bolnike bodo premestili iz kleti in drugih slabih prostorov v krasne bolniške sobe novega poslopja, in na porodiškem oddelku, ki iz gleda kakor sanatorij, bo ravno žena srednjega in delavskega stanu uživala prijazno postrežbo. In vse to, čujte in strmite, liberalci, stane celih 270.000 kron. To je svota, ki ne doseže niti svote »Tivolija«. Nečuvena je predrznost liberalna, da si upa jezik iztegniti radi zgradb, ki so namenjene trpečemu človeštvu. Ponosna je lahko dežela, da je vse to v najtežavnejših razmerah izpeljala. Gotovo je, da pri liberalcih ne bode žela za to ljudsko delo hvalečnosti hvaležni ji pa bodo tisoči ljudi, ki iščejo pomoči v bolnišnici. Referent dr. Zajec prav rad za zgradbe kot take prevzame odgovornost, ker so potrebne, če se je pa med zgradbo zgodila kak napaka, se bo dalo stavbnemu uradu priliko to pojasniti. Liberalci pa naj kažejo dalje svoje podivjano srce na pram zdravstvenim napravam, deželni odbor bo reforme kljub temu nadaljeval!

+ **Nov ustanovnik »Slov. Stražec«** Kot ustanovni član je pristopil »Slov. venski Stražec« gosp. Mihael Brenčič star., veleposelnik v Rogojnici pri Ptuj, ter plačal 200 K. Hvala lepa! Zil veli nasledniki!

+ **Iz učelnega odbora.** V zdravstveni zastop skofjeloški je imenovan župan Jožef Guzelj, v zdravstveni zastop tratski župan Anton Uršič.

+ **Cestni odbor trebanjski.** Za načelnika je izvoljen Jožef Kek, župan velikološki, za namestnika trebanjski župan Ivan Huč.

+ **Cestni odbor vrhniški.** Za načelnika je izvoljen Valentin Rihar, župan v Polhovem gradu, za namestnika Franc Furjan na Verdu.

+ **Čenstohov** je zdaj stalno na dnevnem redu liberalnih listov. Mi smo o tem že povedali svoje mnenje in pokazali, da gre pri celi stvari za pojav znane ruske korupcije. Sicer pa vprašamo naše liberalce, ki z izrabljanjem te afere kažejo svoje strupeno sovraštvo do menihov, o katerih pravi danes »Dan«, da vsi skupaj niso nič vredni in lenobo pasejo, kako se strinja to z dejstvom, da na drugi strani znajo menihne tudi hvaliti? »Erkläre mir, Graf Oerindur...!«

+ **Železniški minister** pride v Novo mesto k slavnosti prve lopate za dolensko železnico. Dne 23. t. m. ob 11 uri na terasi — tam kjer so posekani kostanji — se vrši slavnost. K tej slavnosti so povabljeni vsa društva. Banket bo v gostilni pri Tučku. K banketu so povabljeni od strani šefa trasirskega oddelka Opitza vsi predstojniki uradov.

— **Ljudsko šolstvo.** Imenovani so: Angela Kunej, Stari Log; Marija Kotnik, Raka; J. Jazbec, nadučitelj, St. Lovrenc; Franc Pirc, Ostrožnabrdo; M. Bule, St. Peter pri Novem mestu; Vida Gabršek, Spodnja Šiška; Angela Kolkaj, Sodražica; A. Lamut, nadučitelj, Čatež ob Savi; Jožef Korošec, nadučitelj, Koroška Bela; Ana Pfeifer, Bloke; Julijana Zalokar, Kokra; Ernest Susteršič, Zagorac; Albertina Vojdič, Blatna Brezovica. — Trirazrednica v St. Petru na Krasu se razširi v štirirazrednico.

— **Čin zlobnosti.** V soboto, 16. t. m. je nek neznanec blizu Zatičine zagnal z vso silo v večerni proti Novemu mestu vozeči vlak velik kamen. Potujoče občinstvo, katerega je bilo poln voz, je bilo skrajno razburjeno v mnenju, da je nekdo streljal na vlak.

— **Utopljenec.** Z Viča. Ko se je sinoči iz Končanove gostilne v spremstvu dveh mož vračal kovaški mojster Jožef Škerlj in je nekoliko zaostal za njima, je krenil preveč z glavne ceste ter zašel v mimotekočo naraslo Glinšco, iz katere so ga mrtvega danes jutraj potegnili. Vzrok nesreče je pomanjkanje prepotrebne ograje na tem kraju in pa zadostne razsvetljave, katere še na več drugih krajih pogrešamo. Žalostno, da morajo poklicane oblasti šele velike nesreče opozarjati na potrebne varnostne odredbe. Ponesrečni Jožef Škerlj je bil

ostalo in na enem izmed njih pojde Nelka. Stanko je začel pazljivo ogledovati Arabce. Vsi so spali trdo, kakor ljudje, ki so močno utrujeni, toda ker je noč že šla proti koncu, so se mogli vsak trenotek zbuditi. Treba je bilo delati naglo. Vzeti puško z naboji ni bilo težko, ker je ležala čisto blizu. Težje je bilo z risanico, katero je Hamis položil na svojo drugo stran. Stanko je upal, da se mu jo posreči ukrasti, toda hotel jo je vzeti iz zavoja in naložiti cevi na kopito šele, ko bo že nekaj korakov od jame, ker se je bal, da bi zvenketanje železa ne vzbudilo speh. Deček se je iztegnil, kakor pajek nad Hamisom, prijel zavoj za držaj, ga dvignil in pričel vleči k sebi. Srce mu je bilo težko, v očeh se mu je delala tema, dihal je burno, toda stiskal je zobe in skušal premagati svoje razburjenje. Ko je pa jermenje, ki je obdajalo zavoj, lahko zaškrpalo, so mu kaplje ledenega potu stopile na obraz. Ta sekunda se mu je zdela, kakor celo stoletje. Toda Hamis se ni niti ganil. Zavoj je naredil nad njim polukrog in je kmalu ležal tiho poleg puške in nabojev.

Stanko se je oddahnil. Polovico dela je bilo že dokončano. Sedaj se je bilo treba samo še brez šuma oddaljiti iz jame, oditi kakšnih deset korakov, potem pa skriti se v razpoklinah skal, odpreti zavoj, vložiti cevi, nabiti risanico in vsuti nekaj zabojev v žep. Potem je bila karavana v resnici v njegovih rokah, izročena na milost in nemilost.

kav, potem pa skriti se v razpoklinah skal, odpreti zavoj, vložiti cevi, nabiti risanico in vsuti nekaj zabojev v žep. Potem je bila karavana v resnici v njegovih rokah, izročena na milost in nemilost.

Črna Stankova postava se je zarisala v najjasnejšem prostoru vhoda v jamo. Še minuta in bode zunaj. Potem še minuta in skrit bo med skalami. Potem naj se pa zbudi kdo izmed teh razbojnikov in zapazi, kaj se je zgodilo, naj zbudi še druge — vse bo prepozno. Iz strahu, da ne bi prevrnil kakšnega kamna, katerih je mnogo ležalo pri vhodu v duplino, iztegnil je deček eno nogo in začel iskati stopinjo zanesljivega prostora, kamor bi stopil.

Že je pokazal glavo iz vhoda, že je hotel stopiti vun s celim telesom, kar se je naglo zgodilo nekaj, da mu je kri obstala in oledenela v žilah.

Sredi grobne tišine, je naenkrat zagrmelo, kakor grom, radostno lajanje Sabe in napolnilo celo sotesko in od vseh strani izzvalo odmeve. Arabci so skočili iz spanja kot en človek in prvi predmet, ki jim je padel v oči, je bil pogled na Stanka z zavojem v eni in s puško z naboji v drugi roki.

»Ah. Saba, kaj si naredil?!...«
(Dalje.)

: **Naročaito „Slovenca“.** :

mirnega značaja in se je prav marljivo držal svojega poklica. Da bi se bil zgodil kak zločin, je neverjetno vsled tega, ker je bil ponesrečenec zelo priljubljen in so v žepih našli srebrno uro z verižico in 418 K 48 vin. denarja. Škerlj zapušča vdovo in tri nepreskrbljene otroke. Značilno je to, da je pred nekaj leti tudi Škerljeva mati, ko je prala, padla v vodo in utonila.

— **Posojilo mesta Zagreba.** V oglasnem delu današnje številke se nahaja vabilo na subskripcijo 4½ odstotnih zadolžnic zagrebskega mestnega posojila. Subskripcija tega posojila v višini 15 milijonov kron se vrši od 18. do 26. t. mes. in so natančni pogoji razvidni iz oglasa. Zadolžnice se glase na prinosnika in se izdajo v komadih po 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000 in 10.000 K. — Obrestujejo se iste po 4inpol % in zapadejo kuponi 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta. Emisijo tega posojila je prevzel sindikat zagrebskih zavodov pod vodstvom »Prve hrvatske štedionice«, hrvatske podružnice »Wiener Bankvereina« in »Hrvatske eskomptne banke«, h kateremu sindikatu pripadajo tudi še »Srpska banka v Zagrebu« in »Länderbanka« na Dunaju. — Ker nudijo zadolžnice tega posojila mnogotele ugodnosti, se je nadejati, da se bodo naši zavodi in zasebniki v obilnem številu udeležili subskripcije.

— **Otrok med kolesi stroja.** 12letni Anton Brandstätter iz Sodražice se je priklatil v tovarni za stole Franceta Fajdiga, kjer dela njegov oče. Leopold Novak, delavec, požene kolo in pri tem hoče fantič transmijski jermen na to kolo vreči. Za hrbtom gonilo je drugo kolo, katero je dečka zadaj za sukno zagrabilo in potisnilo med ostrine kolesa. Dečku je zlomilo na več krajih levo roko in ga tudi po telesu zelo poskodovalo. Nezvestnega so prepeljali v bolnišnico.

Ljudski oder.

Začetek ob 4h. Predstava 20. Konec ob 7h.

Abonement velja!
Znižane cene!

Na sv. Jožefa dan, 19. marca 1912
Klasična tragedija!

Ljubezni in morja valovi.

(HERO IN LEANDER).

Klasična tragedija v 5 dejanjih (6 slikah).
Spisal Fr. Grillparzer. Poslovenil Fr. Ks. Koblar.

Po posameznih dejanjih se zagrinjajo ne bo dvigalo. Vstopnice se dobivajo popoldne pred predstavo pri blagajni.

Blagajna se odpre ob 3. uri. Predprodaja v Kat. Bukvarni.

Cene prostora: Parter I., II. vrsta 3 K, III., IV., V. 2 K, VI., VII. 1-50 K, VIII., IX., X. 1 K. — Zofe v parterju 1 K. — Galerija, I. vrsta 1-20 K, II. 1 K, III., IV. 70 vin., V. 50 vin. — Balkon 1 K. — Stojšče 40 vin., — Dijaško stojšče 30 vin.

Ljubljanske novice.

Ij Ljudski oder igra jutri, na Sv. Jožefa dan ob 4. uri popoldne Grillparzerjevo klasično tragedijo: »Ljubezni in morja valovi« (Hero in Leander). Igra je pri premijeri lepo uspela. Ta klasična igra je taka, da jo sme Ljudski oder s ponosom vsakomur pokazati. Režija je bila prav dobra, igranje je lepo uspelo in dekoracije so nekaj izrednega. Nalašč za to predstavo so došle popolnoma nove kulise. Gostje z dežele in okolice imajo redko priliko, da si ogledajo to lepo predstavo, ker se začne že ob 4. uri. Posebno, ker se ta igra lahko združi z glasbenim večerom »Ljubljane«, ki se vrši po predstavi ob 8. uri v Unionu. Vstopnice se dobe od 1. ure naprej v prvem nadstropju Ljudskega Doma in od 3. ure pri blagajni.

Ij Glasbeni večer »Ljubljane«, ki se vrši jutri, na dan sv. Jožefa v veliki dvorani »Uniona«, ima vseskozi zanimiv spored v vokalnem in instrumentalnem delu. Slovenska Filharmonija igra vrsto novih, še ne izvajanih skladb, mešan zbor poje dva nova zbor. G. Kreka in Adamiča, moški zbor tudi ono novo skladbo, Adamičevo »Najslajšo službo«, ki je ena najlepših skladb Adamičevih prebrantno individualnega sloga. Izmed solistov bo seveda najzanimivejša gospica M. Peršlova, ki bo pela tri pesmi modernih skladateljev, namreč R. Straussovo »Ljubav«, H. Wolfovo »Polnoč« in Lajovičevo »Mesec v izbi«, ki se pri nas sploh še niso izvajale. Divna je posebno slednja. Dalje bomo pozdravili nekdanjega priljubljenega pevca slovenske opere g. Fr. Rusa, ki nam zapoje en nov samospev iz »Novih Akordov« in g. prof. A. Robido z dvema skladbama slavnega Schuberta. Spored je tedaj bogat in izbran. Pričakovati je obilnega obiska, ker so se te vrste večeri zelo priljubili. Poleg tega bo to zadnji večer, na katerem bo dirigiral Slov. Fil.

harmonijo gosp. V. Talich, umetnik, kakoršnih je bilo malo pri nas.

Ij **Pevski zbor »Ljubljane«** ima danes večer vajo za jutrišnji nastop. Vsi člani in članice, tudi novovstopivše, se opozarjajo, da se te vaje sigurno udeležijo.

Ij **Šentpetersko prosvetno društvo** v Ljubljani vabi vse člane na praznik sv. Jožefa k društveni sveti maši in skupnemu sv. obhajilu. Začetek svete maše ob 7. uri zjutraj. Obhajilo pred sveto mašo. Orli se zbirajo ob pol 7. uri v društveni sobi.

Ij **V šentjakobskem prosvetnem društvu** predava na sv. Jožefa dan ob pol 7. uri zvečer g. kanonik Sušnik. Pridite množično!

Ij **Imenovanje.** Izprašani matematik in fizik g. L. u d o v i k V a g a j a je imenovan na gimnazijo v Kranju za suplenta.

Ij **Posledica liberalne vzgoje.** V »Danu« beremo danes sledeče: »Kdor ima opraviti v naših predmetjih, vidi, da je mladina silno strova. Človek, ki gleda tako ostudno početje in misli na prihodnost te mladine, mora postati žalosten. Kakšen bo rod, kako podivjan? Mislimo, da je dolžnost starišev in vsakega, kdor more, da v otrokih zatre take slabe navade. Naj bi policija večkrat pogledala v take kraje, kjer se zbirajo taki fantiči in vsak slučaj take podivjanosti kaznovala na ta ali oni način. Obračamo se pa tudi na Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb, da bi poseglo kaj vmes. Ako se temu zlu ne odpomore, zrastle bo med nami fakinaža, ki bo v strah svojcem in mestu in ki ne bo upoštevala nobenih postav in ki tudi ne bo znala ločiti svoje od tujega.« — Kolikokrat smo mi že opozarjali na to žalostno dejstvo! Toda kdo je kriv, da je velik del mladine tak? Liberalci so bili tisti, ki so začeli mladino fanatizirati in jo uporabljati za poulične demonstracije. Ta mladina je v septemberskih dneh najbolj tulila in pobijala okna ter se ustavljala oboroženi moči. To mlado fakinažo imajo zelo na vesti ravno tisti, ki sedaj tožijo, kako je posirovela.

Ij **Draginja?** Socialni demokrati, ki najbolj godrnjajo zoper draginjo, bi imeli najmanj povoda, zavajati ljudi v nepotrebne stroške. Kljub temu pa prireajo v Ljubljani sredi resnega postnega časa — plesno zabavo. Privoščimo primerno in nepotratno razvedrilo vsakomu; plesov pa, ki požro toliko težko prislužnega denarja, noben pošten človek v tem času ne bo odobral. — Enako, kakor socialno društvo »Bratstvo« vabi na plesni venček potom pouličnih plakatov tudi neko nemško pevsko društvo. Priporočamo g. županu, naj bo previden s podeljevanjem licenc ter naj vpošteva, da ljubljansko meščanstvo povečini obsoja plesne zabave v postnem času ter jih smatra kot motenje in zaničevanje verstvenega čuta. — Kaj pa varnostne policijske odredbe pri prireditvah »Bratstva«? Če jih je v Ljudskem Domu cel kup — ali naj za areno Narodnega Doma in predstave v tej areni veljajo druga merila?

Ij **Umri** je danes g. Franc Pi-brouitz, dolgoleten uradnik trvdke Toenies v 70. letu svoje starosti. Pogreb bo v sredo popoldne.

Ij **Hotel Lloyd** je kupil za 70.000 K od g. Karola Počivavnika hotelir Taus-ses iz Gradca.

Primorske vesti.

— **Naš drugi dreadnought »Tegetthof«** izpuste v Trstu dne 21. t. mes. v morje. Nova vojna ladja je dolga 151 metrov, široka 27 m, težka bo 20.300 ton, t. j. 20.300.000 kg. »Tegetthof« je zgrajen popolnoma iz avstrijskega blaga.

p **Nova šola.** Tržaški magistrat bo zidal na Opčinah novo slovensko šolo, ki bo odgovarjala vsem modernim in higijeničnim zahtevam. Delo, ki je preračunjeno na 129.845 kron, je dobila slovenska trvdka Iv. Martelanc in dr.

p **Dve veliki nesreči.** Ivan Cappel-lani je bil čuvaj pri trvdki z lesom Mann in Rossi. Včeraj je stal zraven voza, na katerega so nakladali les. Kar naenkrat se je voz zvrnil in podsl Cappel-lanija. Težko ranjenega so prepe-ljali v bolnišnico, med potjo je pa revož umrl. — Na južnem kolodvoru se je pa ponesrečil delavec Antan Petkovšek iz Rojana. Stisnil ga je vagon. Petkovšek je nevarno ranjen na spodnjem delu telesa. Ko se je v bolnišnici zavedel, je rekel, da ne ve, kako se je nesreča zgodila.

p **Porotno zasedanje v Trstu,** ki je bilo odloženo zaradi protesta laških odvetnikov in poslancev, se prične v Trstu dne 26. t. m. Vlada se je že umaknila pred italijanskimi kričaji in v novi porotniški listi ni več toliko Slovencev, kakor v poprejšnji, zaradi katere so zag-nali Lahi toliko hrupa. Vendar se bo do vršile sedaj v prvič tudi slovenske porotne obravnave, ker pridejo na vrsto

sledeče slovenske razprave: Dne 30. marca: G. Gabrovec zaradi uboja, zagovornik dr. Mandič, predsednik svet-nik Stegu. 1. aprila: Štefan Godina, urednik »Edinosti«, razžaljenje časti potom tiska; zagovornik dr. Gregorin, predsednik vit. Milovčič. 3. aprila: Ant. Berlakovič, ponesrečenje in prepoveda-ne igre; zagovarja dr. Slavik, predsed-nik vit. Perišič. 10. aprila: Uršula To-mašič, detomor; zagovarja dr. Mandič, predseduje Milovčič. O posameznih razpravah bomo poročali.

Teleionska in brzajavna poročila.

AVDIJENCE PRI CESARJU.

Dunaj, 18. marca. Včeraj je spre-jel cesar v posebni avdijenci ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda, ministrskega predsednika grofa Stür-gkha in finančnega ministra Zales-kega.

RECIPROCITETA SKUŠENJ ZAGREB-SKEGA VSEUČILIŠČA.

Dunaj, 18. marca. Nekateri listi jav-ljajo, da je reciprociteta zagrebskega vse-učilišča gotova stvar in da za to koncesijo opuste jugoslovanski poslanci obstrukcijo v proračunskem odseku proti vladni pred-logi o italijanski fakulteti. V merodajnih jugoslovanskih krogih ni o tem nič znanega in je stvar še nerešena.

TURKI OBSTRELJAVALI AVSTRIJ-SKO LADJO.

Reka, 18. marca. Na ladjo »Ungaro Croate«, »Scodro«, je pri plovi po reki Bojana pričela streljati turška utrdba. Dva mornarja sta ranjena. »Scodra« je hitro odplula dalje. Pravijo, da so Tur-ki pozvali ladjo, naj se ustavi, a da je ta to preslišala.

SESTANEK MED NEMŠKIM CESAR-JEM IN AVSTRIJSKIM PRESTO-LNASLEDNIKOM.

Dunaj, 18. marca. Nemški cesar se odpelje dne 26. t. m. iz Benet na bri-onske otoke, kjer bo imel sestanek s prestolonaslednikom Francom Ferdi-nandom. Sestanek bo trajal nekaj ur, nakar odplove cesar Viljem na otok Krf.

ŽENSKA KANDIDATINJA ZA DE-ŽELNOZBORSKI MANDAT NA ČE-ŠKEM.

Praga, 18. marca. Za deželnozbors-ki mandat, ki je po smrti dr. Škarde na razpolago, so postavili za kandidati-njo učiteljico Marijo Tuma, ker po če-škem deželnozborskem volilnem redu ženske niso izključene od pasivne vo-lilne pravice.

SHOD ZA ŽENSKO VOLILNO PRA-VICO.

Dunaj, 18. marca. Tu je bil včeraj shod, katerega se je udeležilo več sto žensk. Shod je sprejel resolucijo, ki zahteva žensko volilno pravico za par-lament.

SAMOUMOR REVIDENTA DRŽAV-NIH ŽELEZNIC.

Linc, 18. marca. V Donavo je sko-čil in utonil revident državne železnice Teodor Gruber.

LAŠKI ČASTNIK IZDAJALEC.

Spezzia, 18. marca. Tu so zaprli ne-kega visokega mornariškega častnika, ki je izdal neke tajne akte Turkom.

DEFRAVDACIJA KNJIGOVODJE BRI-ONSKEGA ZDRAVILIŠČA.

Trst, 18. marca. 43 letni knjigovodja zdravilišča na Brionih, Lackner, je pone-veril 28.000 K in pobegnil.

PEVKA VSLED OPEKLIN UMRLA.

Dunaj, 18. marca. 22 letna dunajska pevka Grete Suschny je v nekem hotelu v Essenu na Ruhri, ko si je zvijala lase, prevrnila posodo s špiritom in jo je plamen, ki se je prijel obleke, tako opekel, da je kljub nujni pomoči kmalu umrla.

ČEŠKI RADIKALCI IN BRAMBNA PRE-OSNOVA.

Praga, 18. marca. »Česke Slovo« ob-javlja članek poslanca Klofača, ki poziva češke poslance, da naj zahtevajo enako-pravnost češčine v armadi. Vojaške obla-sti se pa pozivajo, da naj s češkimi civil-nimi uradi češko dopisujejo.

NAJNOVEJŠA POROČILA O STAV-KAH V NEMČIJL.

Essen, 18. marca. Uprave rudnikov so oddale na pošti na tisoče priporoče-nih dopisnic, v katerih javljajo stav-kujočim rudarjem, da so odpušteni in da se jim plača za šest tednov zadrži, ker so prelomili pogodbo.

Kolin, 18. marca. Tu splošno sodi-jo, da bo stavka rudarjev v ruhrskem ozemlju ta teden ponehala.

VELIKI SPOPADI STAVKUJOČIH IN NESTAVKUJOČIH RUDARJEV NA ANGLEŠKEM IN ŠKOTSKEM.

London, 18. marca. V mestih Bell-schill in Blantyre na Škotskem so se

pojaviли veliki nemiri. Neorganizirani rudarji so hoteli delati, organizirani rudarji so pa neorganizirane rudarje in policijo, ki jih je ščitila, obmetavali s kamni in so tudi šipe pobijali. Ranje-nih je bilo več rudarjev, med njimi tu-di večje število Poljakov. Podobni spo-padi so se vršili tudi po drugih okra-jih, ker hočejo neorganizirani rudarji, ki stradajo, zopet delati. V Glasgovu so delodajalci več tisoč delavcev odpusti-li, več tisoč so pa obvestili, da jih bodo morali odpustiti, ker bo premoga zmanjkalo.

STAVKA SAŠKIH RUDARJEV DANES NAPOVEDANA.

Draždane, 18. marca. Ker so last-niki rudnikov zahteve rudarjev odklo-nili, so zaupniki rudarjev izjavili, da prično danes stavkati.

ANGLEŠKI PRISTANIŠKI IN KOVI-NARSKI DELAVCI GROZE S STAVKO.

London, 18. marca. »Evening Stan-dard« potrja, da nameravajo spomladi pričeti pristaniški delavci in kovinarji stavkati. Stavka bo še večja, kakor se-danja stavka rudarjev. Delavske orga-nizacije se o stavki že od jeseni sem posvetujejo.

NOVA KREČANSKA VLADA SE PO-KLONILA GRŠKEMU KRALJU.

Atene, 18. marca. »Agence d'Athe-nes« poroča: Nova revolucijska vlada otoka Kreta je grškemu kralju brzaja-vila, da se je konstituirala in izraža svoje spoštovanje in udanost helenske-mu prestolu. Včeraj so naznanili kon-stitucijo tudi konzulom. Nova vlada je sklenila, da namerava proglasiti vse dekrete v imenu grškega kralja. Ker je na Kreti vse mirno, je vlada vpokli-canje milice in rezervnikov preklicala.

MILIJONSKA PONEVERJENJA NA SIBIRSKI ŽELEZNICI.

Berolin, 18. marca. »Berliner Ta-geblatt« poroča iz Peterburga: Na Si-birski železnici so zasledili zopet veli-kanska poneverjenja. Generali Osi-pold, baron Raden in baron Düster so aretirani. Aretiranci so poneverili 1 milijon rubljev.

PRIJET ANARHIST V ITALIJI.

Berolin, 18. marca. »Vossische Zei-tung« poroča iz Milana: V Ventimiglia so aretirali anarhista Bocolonetta. Osumljen je, da so ga mladoturki od-poslali, da izvede napad na laške mi-nistre, eventualno na kralja.

STROJEVODJA PONAREJEVALEC DENARJA.

Mannheim, 18. marca. Policija je aretirala strojevodjo Ivana Welte, ker je izdajal ponarejene 2-markne novce. V njegovem stanovanju so našli popol-no delavnico za ponarejanje denarja.

NESREČA V RUSKEM RUDNIKU.

Peterburg, 18. marca. V rudnikih v Taganrogu se je vsled nemarnosti uprave zgodila eksplozija, vsled česar je bilo ve-liko delavcev zasutih. Dozdaj so potegnili iz rova 53 mrtvih trupel in 23 težkora-njenih rudarjev. V jami se nahaja še okoli sto oseb.

JUNAŠTVO LAŠKEGA AVIATIKA.

Turin, 18. marca. »Stampa« poro-ča iz Bengasija: Vojaški aviatik poroč-nik Canomere je poletel čez turško ta-borišče. Ko je hotel aviatik na Turke bombe metati, je motor odpovedal in se je moral poročnik Canomere iz viši-ne 1000 metrov v višino 100 metrov le-teti. Turki so na aviatika živahno stre-ljali in ga na nogi ranili. Poročnik je pa hladnokrven ostal, popravil motor in nato v varne višine poletel.

STRAŠNA AVTOMOBILSKA NE-SREČA. OSEM VOJAKOV SMRTNO RANJENIH.

London, 18. marca. Avtomobil lor-da Cochraneja je zavozil na vojaškem vežbališču Aldershot ponoči v neki vo-jajski oddelku, ki je vadil. Med voja-ki je nastala strašna panika. Sedem vo-jakov in en poročnik je smrtno nevar-no ranjenih. Avtomobil je vrvel desel vojakov na tla. Vseh deset je bilo ne-varno ranjenih in so jih odpeljali v bol-nišnico.

Štajerske novice.

Š **Elitni koncert v Narodnem domu** v Mariboru priredel jutri, dne 19. sušca 1912 konservatoristi gospod Anton Nerat, Mirko Nerat in Makso Unger. Vspored: 1. Ch. de Beriot: **Fantasia Ballet. op. 105** (na gosli gospod Anton Nerat). 2. a) J. Prochazka: **Poslednja noč**, poje g. Mirko Nerat; b) A. Dvořak: **Tri ljubavne pesmi**, poje g. Mirko Ne-rat; c) Vilhar: **Nezakonska mati**, poje g. Mirko Nerat. 3. L. von Beethoven: **Sonate Pathétique op. 13** (klavir gosp. Makso Unger). Odmor. 4. P. Sarasate

Fantazija iz Opere »Faust« (na gosli g. Anton Nerat). 5. a) A. Lajovic: **Začela je roža**, tenor, gosli in klavir; b) M. Unger: **Pesnikova ljubav**, tenor, gosli in klavir; c) B. Smetana: **Arija iz opere »Dalibor«**, tenor, gosli in klavir; d) G. Krek: **V brezupnosti**, tenor, gosli in klavir. 6. Vienstems: **Ballade et Polonaise op. 38** (na gosli gosp. Anton Nerat). Začetek ob 8. uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

š **Nemško šolo** hočejo zidati Nemci in nemškutarji v Perincih, hribovski občini na štajersko-koroški meji. Schulverein bo dal za njo 20.000 K.

š **Smrtna kosa**. Umril je na Zgornji Polskavi posestnik in usnjarski mojster Anton Hrstnik. — V Novi vasi pri št. Juriju ob juž. žel. pa je umrl posestnik in gostilničar Gašpar Polc, star 68 let.

š **V pijanosti utonil**. Enega zadnjih večerov se je vračal 74letni prevzitek Ignacij Urnat v Brezno pri Mariboru pijan domov. V pijanosti je padel v potok in utonil.

š **Skasani tat**. Neznani tat je ukradel gđc. Leyrer zlat prstan, vreden 200 kron. Čez par dni pa je tat prinesel prstan nazaj in ga položil na stopnice pred vrati stanovanja, kjer ga je našla lastnica.

š **Očma je ubila**. Pred graško poroto se je morala zagovarjati radi umora očma Terezija Swensek. Ko je nekega večera prišel Swensek domov je prišel zmerjati Terezijo z različnimi psovskami. Nato je pa še prišel pretepati svojo ženo; ko ga je ta pahnila, da je padel, ga je prišla Terezija tepsti po glavi in nad njim zlomila dve palici. Očem je še isti večer izdihnil. Obtoženka je bila obsojena na štiri leta težke ječe.

š **Tečaj za župane**, občinske svetovalce, odbornike in tajnike priredi »Sl. Kmečka zveza« v Mariboru dne 14. aprila t. l.

š **Svarilo pred sleparjem**. Po štajerskem se klati nek agent, ki nastopa pod imenom Germ in se izdaja za zastopnika tvrdke Adolfa Hruscha v Nahodu na Češkem. Sprejema naročila na obleke, perilo, posteljno opravo itd. ter jemlje tudi predplačila. Ker pa nobena tvrdka pod tem imenom v Nahodu ne obstoja, je gotovo, da je Germ navaden slepar.

š **Izkopane starine v Škofji vasi pri Celju**. Celjsko muzejsko društvo je dalo to dni kopati v nekem gozdu posestnika Matjaša v Škofji vasi pri Celju. Pri kopanju so prišli na star temeljni zid, ki obstoja gotovo od kakšne rimske stavbe. Ostanke zida se popolnoma razločujejo od sedanjih zidav. Našlo se je še več drugih reči, kakor marmornatih ostankov itd. Vse izkopnine so spravili v celjski lokalni muzej.

š **Od vojakov je pobegnil infanterist** 17. pešpolka Franc Aloš, ki je služil kot ordonančni vojak pri tretjem vojnem zboru.

š **Umril je zdravnik dr. Gustav Ruprecht** v Radencih.

š **V konkurz** je prišla neprotokolirana trgovka Jožefa Dvoršak v Trbovljah.

š **Iz deželnostavbene službe**. Inženir Janez Weingerl v Celju je imenovan okrajnim inženirjem v Feldbachu.

š **Iz sovraštva ga je nevarno obstrlil**. Iz Celja nam poročajo: Klepar Fr. Pohajč je šel te dni iz Lokrova pri Celju v Dobrno. V gozdu ga je dohitel prevzitek Jakob Jovan. Ker je med njima obstojalo že dalje časa sovraštvo, sta se začela nekaj kregati. V prepiru je Pohajč potegnil revolver ter oddal dva strela proti Jovanu. Jovan se je, zadet v spodnji del telesa, zgrudil na tla, vendar pa je zopet vstal in začel bežati. Pohajč je tekel za njim ter oddal proti njemu še več strelcev. Jovan se je zopet zgrudil in obležal. Pohajč je prišel k njemu ter ga z revolverjem tolkel po glavi. Smrtno ranjenega je pustil potem ležati na cesti. Našli so ga krvavečega na cesti kmetje, ki so ga spravili na njegov dom, Pohajča pa so orožniki aretirali in ga izročili okrožni sodnji v Celju.

š **»Ljubeznjiv tate«**. Iz Gogalca se nam piše: Posestnik Anton Lorber v Erjavcu živi s svojim zetom Novakom v vednih prepirih. Enega zadnjih večerov pa je svoji jezi hotel dati posebnega duška. Šel je k zetu in tam na njegovi hiši razbil vse šipe na oknih. Nato je hotel udreti v hišo. Ker ga pa niso pustili notri, je s sekiro razbil med grožnjami proti domačim hišna vrata. Pri tem delu pa so ga zalotili orožniki in ga izročili okrajni sodnji v Rogatecu.

š **Odkrit zločin**. Iz Maribora se nam poroča: Kakor ste takrat v vašem listu poročali, so našli dne 17. februarja jutraj na železniškem tiru blizu vojaškega vežbališča na Tezni mrtvo truplo dragonca Bogomira Kranerja. Takrat se je mislilo, da je Kraner po nesreči prišel pod vlak, ki ga je povozil. Orožniška preiskavanja pa so dognala, da

je Kraner bil žrtev zločina. Dognalo se je, da se je vojak prejšnji večer nahajal v družbi na slabem glasu stoječih žensk, 20letne Marije Kalinder iz št. Ilja pri Mariboru in neke Barbare Cigler v neki gostilni blizu vojaškega vežbališča. K tej družbi sta se pridružila tudi vojaka Andrej Šegulin in dragonec Richter. Vsi so nato skupaj popivali in tudi skupno zapustili gostilno. Kraner je imel pri sebi večjo svoto denarja, katere pa pri mrlju niso več našli. Šegulin, Richter, Kalinder in Cigler se nahajajo že v zaporu. Orožništvo zadevo pridno preiskuje.

Slovensko gledališče.

Tovarna.

Socialna drama v štirih dejanjih. Spisal Etbin Kristan. — Režiser H. Nučič.

V naslovu samem je v zvezi z avtorjevim imenom povedano toliko, da si je človek nehoté na podlagi beletristične in žurnalistične tozadevne literature ustvaril nekako sliko, kakšna bo drama, še preden je šel v gledališče k premieri. Ošaben, sirov nadzornik, ki stiska delavce, jim krati plačo in jih sili k večjemu delu, povzroči med delavci štrajk. Inteligentni delavec stopi tovarišem na čelo, jih organizira in jim pomaga izvajati nekaj pravic. Zraven se pa plete ljubezenska zgodba, pri kateri sta tangirana oba svetova. Vse to smo brali tudi že v slovenskem jeziku, n. pr. v Finžgarjevem romanu »Iz modernega sveta«. Sicer pa ne vprašamo pri literarnem delu toliko: Kaj? ampak: Kako?

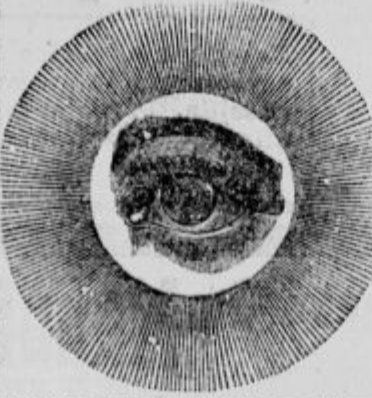
V ospredju drame stoji tovarniški ravnatelj Seničar (g. Skrbinešek), mož številke, reprezentant brezobzirnega kapitala, ki gre za svojim ciljem: uničiti konkurenta in se povzpeli med milijonarje, brez ozira na to, da je delavec tudi človek. Njemu nasproten značaj je tovarnar Vrabina (g. Danilo), človek dobrega srca, a brez vpliva prav tako v tovarni kakor v svoji družini. Njegova žena (ga. Bukšekova), ošabna plutokratinja, je vzgojila hčerko Milo (ga. Šetfilova) čisto v svojem duhu. Seničar povzroči s tem, da zniža delavcem mezdo, v tvornici štrajk. Ko se ta noče poleči, skuša podkupiti Jaklina (g. Nučič), ki je užival po svoji inteligentnosti in svoji značajnosti ter močnatosti med tovariši največ ugleda, da bi deloval na prenehanje štrajka. Ta to stvar odločno odkloni; s tem pa, da je šel sam k ravnatelju, vzbudi med sodelavci nezaupanje. Pozvan od tovarišev na odgovor, je preponosen, da bi se opravičeval. Ta njegov nastop pa povzroči v Meli izpremembo vsega mišljenja. Ljubezen, ki se ji je vzbudila v srcu za lepega in nadarjenega mladega moža, ji pomaga tudi, da razvidi, na čigavi strani je v tem boju pravica. Usiljivo snubljenje Seničarjevo odkloni ponosno in si izvoli za moža Jaklina, med pritrjevanjem očetovim in omedlenjem matere. Seničar pa napravi načrt, da spravi iz maščevalnosti novo zidano Vrabino tvornico na kant.

Zdi se, da je hotel pisatelj zadovoljiti oba dela gledališkega občinstva: literarno neizobražene, ki hočejo v prvi vrsti zunanega dejanja, z večjimi skupinami razburjenega delavstva, ki zahteva svoje pravice, s streli skozi okno, s tipom brezsrčnega ravnatelja; za drugi del občinstva pa je spisal Melo in izpremembo njenega mišljenja; morebiti deloma tudi Vrabina. Da je prvo sredstvo doseglo svoj namen, je pričal obilen plosk v precej dobro obiskani hiši. Izobraženemu občinstvu pa je s samo Melo dal pač odločno premalo. Zlasti ker je četrto dejanje precej ponesrečno. Da snubi Seničar Melo kar na javnem prostoru pred gostilno — in še v tako nasilni obliki — to si pač moremo razlagati samo

š **Vsako gospodinjstvo veseli letošnji** Messmerjev čaj. Močna, slastna angleška zmes (5 K za pol kg) in priljubljena ruska zmes (6 K za pol kg) dasta izredno idealno pijačo. Manjši zavitki 50 do 110 vin. 3318/I.

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod kot ščipalnice, očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, toplemere, zrakovne, dalnoglede i. t. d. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji, ponajnovšem sistemizirani delavnici.

tričnim obratom urejeno delavnico.

Čeniki brezplačno. Čeniki brezplačno.

s tem, da pisatelj ni hotel za to napisati posebne slike. Vse ostalo dejanje pa je le preveč tipično in se dá iz prvega akta že precej uganiti. Zato se drama na odru deželnega gledališča pač ne bo držala; postala pa bo morebiti svoje vrste ljudska igra. Definitivna sodba o delu se bo pa izrekla šele, če izide drama v tisku.

Uprizoritev je bila z malimi izjemami prav dobra. Vsi nositelji zgoraj navedenih vlog so rešili svoje naloge prav častno. Pohvalno naj omenimo še g. Verovška kot delavca Bezeta. Menda se je pisatelj pri sestavi igre oziral še posebej na moči našega deželnega gledališča. Zlasti gospoda Skrbinešek in Nučič in gospa Šetfilova so se nam zdeli čisto v svojem elementu. G. Danilo je tovarnarja v celoti dobro zadel, v živahnem dialogu mu je pa stavek, ki bi ga moral izreči takorekoč v eni sapi za predgovornikom, navadno dospel očividno prepozno na ušesa iz suflerske omare.

J. D.

Žalostnega sren javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša predraga mati, stara mati, gospa

Marija Trink

danes jutraj ob 6. uri, previdena s sv. zakramenti za umirajočih po dolgi mučni bolezni v 64. letu svoje starosti mirno u Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se vrši jutri na praznik dne 19. marca na pokopališče v Radečah.

Preblogo rajnico priporočamo v požehnjenem molitvi in blag spomin.

Ljubljana, dne 18. marca 1912.

Alojzij Trink, sin
mizarski mojster.

851

Lepo stanovanje

obstoječe iz ene sobe, predsobe in kuhinje se **takoj odda** radi preselitve v **Vrhovčevi ulici št. 12**, pri 845 tličje. Več istotam. 1

Št. 150/pr.

Razpis službe

pravega licejskega učitelja.

Na mestnem dekliškem liceju v Ljubljani je s pričetkom šolskega l. 1912/3. stalno popolniti nanovo zistemizirano učno mesto pravega licejskega učitelja za francoščino s slovenskim poučnim jezikom in slovenščino, s srednješolsko kvalifikacijo, združeno z onimi službenimi prejemki in obveznostmi, ki so veljavne za učitelstvo na državnih srednjih šolah.

Pogoji za oddajo te službe so označeni v §§ 5. in 6. licejskega statuta. Pravilno opremljene prošnje je vlagati

do 31. maja t. l.

pri predsedstvu mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 11. marca 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar, l. r.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da bodem od leta 1870. obstoječo, po mojem pokojnem soprogu gosp. Fran Meisetzu oskrbovano

trgovino z juvelij, zlatnino in srebrnino

pod dosedanjim protokolirano tvrdko

F. MEISETZ v lastni hiši na Mestnem trgu številka 13

nepremenjeno nadalje vodila. Obila trgovske izkušnje, v zvezi z dolgoletnim skupnim delovanjem z mojim pokojnim soprogom in s tem pridobljenimi strokovnimi sposobnostmi, in solidna trgovska načela, namestitev poslovojdje, ki že več let služi v moji hiši, kakor tudi bogato izbrana zaloga blaga, me stavijo v prijeten položaj, da si ohranim časteče zaupanje, ki je uživa tvrdka od ustanovitve sem, in se bom resno trudila, da isto opravičim in še bolj utrdim s strogo solidno in vestno postrežbo.

Nova dela, poprave in gravure se solidno in okusno izvršujejo v moji moderno opremljeni delavnici.

Priporočujoč se velecenjeni dobrohotnosti priporočam se kar najtopleje

841 **Suzana Meisetz**, lastnica tvrdke F. Meisetz.

Št. 8402.

Razglas.

Podpisani magistrat naznanja, da se **z današnjim dnevom zapre promet v Grubarjevi ulici**

in sicer na progi od Karlovske ceste do Strelške ulice, ker se bode ta cesta regulirala in je vrhu tega treba tudi iz varnostnih vzrokov promet ustaviti.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 18. marca 1912.

Župan:

Dr. Tavčar l. r.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjevo odvajalno Rhabarbara kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. Svetujemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe želodec. 6 škatlic franko 1 krono. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici. Elsatrg 295 (Hrvatsko).

392d

Občni zbor „Slovenske Matice“.

Včeraj dopoldne se je vršil v magistratni dvorani občni zbor »Slovenske Matice«. Uvodoma je predsednik dr. Ilesič pozdravil navzoče člane, zlasti izvenljudbanske, zahvalil se za podporo društvu časopisju, predvsem poverjenikom in odbornikom, nakar je poročal tajnik M. Pugelj o društvenem poslovanju.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je namesto odstopivšega kustosa Luka Pinterja vstopil v odbor pisatelj Oton Zupančič. Poleg odbora, književnega, gospodarskega, tehničnega, agitacijskega, narodopisnega in znanstvenega odseka je posloval v zmislu lanskega občnega zbora tudi odsek za izpremembo zastarelih društvenih pravil. Za leto 1911 je razposlala Matica 3895 garnitur. Častnih članov šteje 6, ustanovnikov 183, letnih družstvenikov 3355, naročnikov 272. V oceno je poslala 22 garnitur, v zameno 35. Za leto 1912 misli izdati Matica 1. Zbornik, ki bo obsegal dr. Šleibingerjevo slovensko bibliografijo in Linhartovo korespondenco, 2. prevod Dostojewskega romana »Zapiski iz mrtvega doma« od Vl. Levstika, 3. Knezovo knjižico s spisi Milčinskega, Laha i. dr., 4. Zabavna knjižnica s poezijami Radivoja Peterlina-Petraške, 5. zvez. Strekljevih narodnih pesmi, 6. letopis s statističnimi spisi o slov. kulturnih društvih, o slov. trgovini itd. Tisk zemljevida slovenskih dežel je v teku. Znanstveni odsek je posvetil svoje delovanje zlasti Jugoslovanski Enciklopediji. Predsednik je sklical dva literarna sestanka, na katerih je referiral o literarni temi g. dr. Ilesič, prof. Kobal in C. Golar.

V znak spomina na umrle člane so se na predsednikov poziv dvignili zborovalci s sedežev.

Na vprašanje vladnega komisarja pl. Andrejke je pojasnil predsednik, da dobiva tozadevna misel konkretnije oblike, zlasti ker se je stopilo v stik z društvom slov. inženirjev.

Glede objavljjanja imenika članov se pusti prosto roko odboru, kakor tudi o natisu Vazovega romana »Pod jarmom«.

Tajniško poročilo se je nato odobrilo.

Blagajnik vl. svetnik dr. Detela je poročal, da znašajo dohodki »Slovenske Matice« 37.076 K 4 vin., stroški pa 37.074 K 90 vin. Premoženje »Matice« znaša z 31. dec. 1911 119.984 K 24 vin. Proračun za leto 1912 izkazuje dohodkov 24.397 K 82 vin., stroškov 24.345 K 65 vin., torej 51 K 17 vin. prebitka. Depozita, ki jih je »Slovenska Matica« hranila v blagajni leta 1912 od odseka za nabiranje doneskov za spomenik dr. E. H. Coste, od odbora za nabiranje doneskov za dr. Bleiweisov spomenik, za zemljevid slovenskih dežel, za Gregorčičev spomenik so znašala skupno 20.414 K 30 vin. Račun A. Knezove ustanove za izdajanje poučne in zabavne knjižnice izkazuje 2599 K 80 v., dohodkov, stroškov pa 3511 K 80 vin., torej 912 K 52 vin. primanjkljaja, ki ga začasno pokrije »Slovenska Matica«. Premoženje Jurčič-Tomšičeve ustanove znaša 11.738 K 47 vin., premoženje Knezove ustanove pa 66.224 K 56 vin.

Na predlog preglednika računov J. Krula se je izrekla blagajniku zahvala in absolutorij.

Pri dopolnilnih volitvah so bili v odbor »Slovenske Matice« za dobo štirih let voljeni gg.: Dimnik Jakob, Grafenauer Ivan, dr. Lokar Janko, Maselj Fr., dr. Mohorič Fr., dr. Poljanec L. (Maribor), dr. Opeka Mihael, Pleteršnik M., dr. Sket Jakob (Celovec), Zupančič Vil.

Na predlog g. Peruška so se izvolili za računske preglednike dosedanji funkcionarji.

Pri slučajnostih je poročal predsednik dr. Ilesič, da je tisk zemljevida

slovenskih dežel že v teku. Zavod, ki ga tiska, je poslal »Matic« že julija meseca korektore ene četrtine zemljevida in pred nedavnim časom že korekturo druge četrtine. Skoro bo torej opravljena polovica korekture.

Nato se je občni zbor zaključil.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Zaradi preselitve se proda skoraj nov, zelo fin

električen pianino

dalje večja množina

vrtnih miz in stolov

ruski biljard

Poizve se pri P. Košaku, gostilna, Ljubljana, Martinova cesta šte. 21. 819

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Naznanilo sejma. 812

Podpisano županstvo javlja, da se vrši sejem pri Sv. Antonu v Zdenski vasi v torek dne 26. marca

ker pade tihi ponedeljek na praznik M. B. in bomo praznike pri nas prejkoslej redno obhajali.

Sejmarji, pridite torej v torek po prazniku!

Županstvo Videm-Dobrepolje.

Kupim grad

ne velik; zemljišče ni pogoj. Ponudbe „GRAD“, pošto ležeče Ljubljana. 797

3 krojaške pomočnike in 1 vajenca

ki bi imel veselje do te obrti, sprejemem takoj v stalno delo. Leopold Škof, krojaški mojster Jesenice - Fužine. 787

V najem se da

gostilna in mesarija

v „Narodnem domu“ v Velikovem.

Najemnik mora biti popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika, ter mora biti dober mesar. - Oglasila sprejema do Velike noči „Hranilnica in posojilnica“ v Velikovem. 798

Službe isče

absolvent

2. let. c. hr. drž. obrt. šole v Ljubljani

pri kakem zid. mojstru ali kakim drugi pisarni. Zmožen je tudi strojepisja in korespondence. Ponudbe pod št. 810 na upravo lista. 810

Vabilo

k

rednemu letnemu občnemu zboru

„Gremija trgovcev v Ljubljani“

ki se bo vršil dne 31. marca t. l. ob devetih dopoldne, v slučaju nesklepčnosti pa eno uro pozneje, v veliki dvorani Mestnega doma. 835

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo o delovanju gremija v letu 1911.
4. Računski zaključek za leto 1911.
5. Proračun za leto 1912.
6. Volitev 2 odbornikov in 1 namestnika v razsodiški odbor.
7. Prodaja vrednostnih papirjev.
8. Raznotherosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

Kuharica

dobi službo v župnišču na Kranjskem. Prednost ima ona, ki pripelje deklo s seboj. Nastop takoj po Velikinoči. Naslov pove upravništvo Slovenca pod št. 805. 805

Mehka drva za kurjavo

na kub. meter, radi pomanjkanja prostora po jako znižani ceni. Odjemalci velikih množin popust. V. Scagnetti, parna žaga, Cesta na Rudolfovo železnico 16 (za drž. kolodvorom). 222

PRODAJALKA

stara 20 let, izvežbana v mešani stroki, zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, spretna računarka, želi primerne službe. Nastop službe po dogovoru, ker je sedaj še uslužbena v neki trgovini. Rada sprejme tudi službo v modni ali kakim drugi podobni trgovini. Eventuelne ponudbe naj se izvolijo poslati na upravo „Slovenca“ pod št. 821. 821

Isče se

786

hlapec in konjem

deklet

kakor tudi eno k dvema

osebama, katera mora znati prati in biti za vsako delo pri hiši. Posebno se gleda na snažnost. Več se poizve pri A. Hauptmanna nasl., Resljeva cesta 4.

Priznana specialiteta!

Namočena, surova 528

polenovka

na poseben način pripravljena in v to porabno OLJE se dobiva vedno pri Josipu Polaku, trgovcu, Sv. Petra cesta 9, Ljubljana.

Poslovodja

špecerijske stroke, z dobrimi spričevali in večletno prakso, 35 let star, oženjen želi premeniti službo, ali pa vzame v najem ali na račun malo trgovino, podružnico, gostilno, žganjarno. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „štev. 816“.

Železnato Kina vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeževskega dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo nikake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izvršila na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nerazvite, vsled bolezni oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2.—, 3 steklenice K 6.00, poštnina in poštni zavoj franco.

Izurjen žagar

ki se dobro razume na žago (Spaltgatter) za rezanje tavolet, se sprejme za takojšnji nastop pri tvrdki 825

Marini & Mioni v Št. Jerneju

na Dolenjskem. — Ponudbe pismeno.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

belomesnati kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen. 751

Zaloga pristnih domačih vin.

Prodajalka,

učenka, izurjena, se sprejme za špecerijsko trgovino, ki ima tudi veselje do gostilne. — Sprejme se tudi

poštenih starišev. Prednost imajo one z dežele. Naslov pove uprava lista pod 827.

Ugodna prilika!

Proda se lepa, ob državni cesti ležeča

enonadstropna hiša

z malim vrtom ter vodnjakom z dobro pitno vodo. Nahaja se v nji 7 sob, 2 kuhinji, klet ter shramba za jedila. Jako primerno za kakega obrtnika, kakor peka, kovača ali katerega drugega. Cena po dogovoru.

Več pove Leopold Kotar, Planina pri Rakeku, Notranjsko.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po 4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih

zavodov in daje lombardna

posojila. Prodaja lastne pu-

pilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Radne ure za širanke usak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufakturnega blaga. 529

Manufakturna trgovina na debelo in drobno. Ljubljana, Stritarjeva ul.